

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сант.

Директор А. ЈОВАНОВИЋ

БРОЈ 10 сант.

ОФАНЗИВА У ДОБРУЦИ

Лондон, 19. октобра.

Рајтерова агенција јавља да су руске, румунске и српске трупе отпочеле офанзиву у Добруци.

Румуни у офанзиви

Букурешт, 19. октобра.

Руска појачања стижу свакодневно на фронт Предела. На овој тачки Русо—Румуни предузели су контраофанзиву. Постигнут је већ први и важан резултат у околини Предела. Акција на овом сектору настава се успешно. (Радио).

СРБИЈА И ФРАНЦУСКА

Познати су мотиви који диктују стварање савеза између појединих држава и народа. То су првенствено заједнички интереси, који базирају на дефинисани или пак имају за мотив борбу противу општег непријатеља. У овом последњем случају ми често видимо да се братиме и са свим хетерогени елементи, који су вековима били у међусобној борби, али је ту по среди увек завојевање туђих легитимних посед.

Али кад се зауставимо на данашњи наш савез са Француском, констатовати мо да нас нису зближили егзистички мотиви чiji је смер завојевање туђих области или намегање наше воље друг и народима; на против наш савез са Француском је једна спонтана манифестација наших истоветних карактера у борби за одбрану општих тековина савремене науке и цивилизације.

Победе, које је извојевала француска револуција, постадоше заједничко добро целог човечанства. Нове идеје загрејаше све оне народе који су одавна роптали у борби са свима старим традицијама и предрасудама. Негадња груба сила, која је оличавана у завојевању туђих држава и народа, грушала је оштрицом неумитне гилотине, а на место тога је прокламована неспорочна истина слободе и једнакости — начела, која су могла добити једино оваплоћење у стварању народних држава, које ће почивати искључиво на етнографском принципу. То је дакле главна чини-

ница, која нас је здружила у борби противу оних народа, који су устали да сруше и униште ове тековине; Немачка је била та сила, која је са својим савезницима повела борбу са циљем да лини људство благодети савремене доктрине о поштовању свих међународних аката и обавеза, како би од те реакције извукла све користи диктоване средњевековним себичним интересима.

И према томе борба Француске ема у себи један виши, идеалнији мотив; то је одбрана невојеваних начела о слободи малих народа и универзалне правде и правичности, на којима поклањају и међународни односи који зајемчавају потребну хармонију у савременом друштвеном и државном животу.

Француска је, руковође на овим начелима, уложила, у друштву својих пријатеља, велике напоре да је успостави садањи самостални политички живот Грчке. Она најје жалила некаких жртва у великој борби противу Аустрије да би извојевала уједињење свих Талијана, а сада смо и ми доживели ту срећу да се са јунацима са Марне, Вердена и Соме, нађемо у боран за остварење наших освештаних идеала.

Овде ћемо са задовољством констатовати факт, да је наш народ од увек гајио и нарочите симпатије према својој садашњој савезници и ако су наше отаџбине одвојене тако огромним просторијама и географским објектима, и што

је нарочито карактеристично, то су појави који датирају одавна, још од краја дванајестог столећа и који се често сусрећу у нашој повесници. Да напоменемо само ове примере:

Чим се Србија појављује на позорници светској као јака и консолидована држава, ми је видимо као савезницу Француске, а мудри краљ Урош Први, то је савезништво појачао и крвним везама оженивши се из куће Авжуја, са Јеленом чија је хумана и цивилизаторска улога у нашем народу добро позната. То је било пре седам векова. Од тада се у нашем државном животу увек и у разним облицима манифестује француски утицај, који је престао са турском инвазијом. Карактеристично је напоменути да је у доба Косовске битке, приређено нарочито благодарне у Париској катедрали поводом српске победе над завојевачима, јер је био допро глас до француског народа о турском поразу..

Али ипак и поред дугог и тешког петвековног ропства, и поред оног ужасног историјског искушења, наш народ је задржао старе симпатије, које су постале нераздвајни елемент његовог бића. То се најлепше огледа у овом факту. Чим је, после толиких крвопролића васпостављена српска кнежевина, ми видимо на челу нашег министарства војног пуковника *Модема*, сина велике Француске, који је први положио основ модерном уређењу српске војске.

Али нису само ове чинице, које нас подсећају на наше узајамне пријатељске односе. Цео наш државни живот и административни систем базира на широком демократском духу и принципу, примљених од француског народа. За тим наша наука и књижевност има да захвали своме развоју и напретку поглавито француском ренесансу, који је нашао највећег одјека у Србији. Ове појаве се могу протумачити једино тим што се карактер и менталитет нашег народа у свему подудара, слаже и идентификује са отвореним карактером и демократским духом француске нације, која је вагда служила свима нашим последњим генерацијама као модел и узор нашг друштвеног уређења и државног консолидовања. Јер је позната истина да се извесне

истине, начела и научне тековине најлакше примају само код оних елемената, који имају исте способности, особине, нарави и предиспозиције. И према овоме биће нам појљљиво да правилно оценимо и протумачимо постојеће симпатије прожете непомколебљивом љубављу и оданомшћу нашег народа према нашим заштитницима и моћним савезницима — Французима.

Но и поред тих наших заједничких особина, које нас сједињују, овде су се појавили и идентификовали и наши заједнички интереси. Јер, наш непријатељ је исти, заједнички, који је устао да са грубом силом наметне свој деспотизам свима нама. И према томе обновљењем Србје и уједињењем Српства постићи ће се такви резултати, која ће

оба савезника још већма и јаче приближити један другоме и тиме сјединити наше жеље, осћаје и идеје у једну мисао и један идеал; а ми верујемо у моћ Провиђења, које ће крунисати наше заједничке напоре, који су надахнути једино начелом правде, морала и правичности...

Политичке вести

Атина. — Граф Мирбах, немачки посланик, посетио је јуче министра спољних послова Залокостоса и са њим се дуго разговарао.

Атина. — Јуче је држана министарска седница на којој су министри дискутовали о торпидирању „Ангелике.“ Седница је доста дуго трајала али није констативала никаква одлука.

Б. Лазаревић

СА СРПСКОГ ФРОНТА

— Из мојих белешака —

II. На положајима.

...Оставуло хладно јутро. Небо ведро, без облачка. По триви прва слана. Лево од положаја, у даљини, види се Перистер. Теме му се бели од снега као у старца. Десно од Кајмакчалана, са северне стране, снег је запрашино, па изгледа као напудрован. То је увод у зиму...

Војници, [стража пук. штаба, већина још спавају, покривени шаторским кривима. Стражар одмереним кораком шета поред пуков. заставе. По неки се умива на реци Броду, која вечно жувори преко камења. Телефонисте увек, дан ноћ, на смену, код телефона. Оно стереотипно «ало, ало 55, 101, 33 њ; ало бригада на положајима... ало штаб на положају» — итд. понавља се непрестано дан ноћ...

Пред штабом, преко ноћ доведена три бугарска заробљеника. Један од њих ранен у плећку, лежи. Двојица седе. Средовековни људи око 35—40 год. Они су из 8-ме Тунџанске дивизије, 10 пук. Натледају ми уплашени. Рекох им «не бојте се — неће вам бити ништа, ми не убијамо као Бугари...» «Нас плаше официри да ви колете... ми би се сви предали, јер не можемо да издржимо вашу артиљерију. Из наше првоте I дружине, за ових три дана, од 270 душа, «остомача» 110 душа — сичко ранено и убито...» говори један од тројце...

«Ево аероплана, поранио — вели војник указујући прстом горе... То је наш, вели други. Ма

ло после указа се и немачки мало мањи, жућкаст. Полетеше један према другом, изменише неколико митралеских пуцања, па сваки на своју страну. Немачки митралез оставља за собом траг од митралеске ватре. Сваки метак је као мали шрапнел. Распрскавајући се он оставља беле куглице дима.

Са левог крила од Лерина, почиње да гуди омет. И ноћас се чула борба на оба крила. На нашим положајима... целе ноћи бацане су с времена на време рововске бомбе. Прасак је проламао брда и долине. Скоро увек би ме пробудио. Али навика је друга природа. Ја бих се само окренуо на другу страну и одмах заспао. И наше батерије нису мировале. Од времена на време кунула би, по једним разорним бугарске ровове — тек да ми да на знање да смо ту...

— На левом крилу око 9 сати све јача канонада. Између Лерина и Кенала води се борба... На нашем телефону наређује бригада: у 10 и четврт сах. артиљерија ће 15 минута бомбардовати непријатељске положаје... Затим нареците да пешадија наступа под заштитом артиљерије... Разумем — одговара командант. Затим се издају заповести...

Међутим и са левог крила чује се артиљерија. Тамо Дринци нападају. Врх од Кајмакчалана преставо се кити црним димом од разних и белих кугли од шрапнелских граната...

На нашем фронту почиње арти-

Батерија. На бугарске ровове нижу се страшни ђердани од црних и жутих димова, који, као оно чуваца из кутије, искачу, и белих шрапнелских као исполнска бисерна зрна... Ветар их повија у страну да начини места другима... Положај се обавија густим димом... Сунце је већ високо. Топли зраци падају на уморице, знојава раднике, који око толова неуморно носе гранате, пуле, пале радећи тај посао као у каквој радионици. Они не знају где шаљу своје гранате. Они не виде положаје које туку. Све се ради ћутке. Само се чује глас телефонисте: „5600, исти елементи... по четири разорна... двоубо коси лево...“ Батериски или водни официр прима телефон. Наредбу од осматрачнице и преноси, релесма, на топције Пали... Готово... Све то иде муњевито брзо... „Наша батерија испалила је за ових четврт сах. 25 метака у минуто, рече ми један водни официр, видећи ме да посматрам радњу топција... То значи за четврт сах. 375 зрна... Срачунајте сад колико се зрна избади од неколико батерија које туку ове положе. По који пушчани метак, па све чешће, на целој линији почиње проређена пешачка ватра. Чује се чешће и правилно тикарање митраљеца. Све то траје један сат па се затим утиша. За то време, са непријатељске стране шарају се наши положеји разорним и шрапнелским гранатама. По дејству јасно је да располажу са мало артиљерије. Наши су се помакли у напред.

ва слободна да до краја рата води политику неутралности а да не буде узнемиравана.

С друге стране, Грчка антибугарског покрета, под апсолутном заштитом заштитних сила чију потпору ужива, савезница својих природних пријатеља, поносита и храбра у предузетој борби, и да чврсто и пуна вере ка испуњењу велике своје мисије — истеривања вековних непријатеља и остварење народних тежња.

»Неологос.« Француска је досад учинила у Атини све што је било потребно да учини ради обезбеђења своје војске и војске својих Савезника. Грчка не може више никакво зло да учини Споразуму, сем једног шпаунирања и највише једне благонаклоне неутралности према Немачкој. Та ће се неутралност и даље вршити у мањем степену, мада је противна датим уверавањима. Даље држање Споразума биће равнодушност. Јер атински кругови достојни су већ презрења због свог одвратног понашања.

»Македонија.« Краљ је синоћ примио г. Ламброса и г.

Залокосту, који су му подвели извештај о свима добивеним појединостима које се односе на нови немачки злочин. Пирејске престанишне власти и даље воде истрагу, пре чијег завршетка влада неће предузети никакав чорак код Немачке.

Упоредо с овом истрагом адмирал Фурне води другу на врло широј основи. Ако се, као што се уопште верује, докаже на неоспоран начин да је сумарен извештен из Атине, онда ће Споразум упутити издајничкој атинској држави нову ноту, којом ће тражити да држава прими одговорност за свако слично злочинство у будућности.

Адмирал Кундуротис имао је доброту да нам изјави: да начин на који је извршено торпиљирање, без претходног претреса, доказује да је сумарен из Атине извештен о часу поласка »Ангелике«. Морски гусар имао је своје саучеснике на суви, и њихово заједничко злочинство стало је живота толике грчке грађане.

Пол-Луј

Немачки авијатичар Белке погинуо је

Париз, 19. окт.

Јављају да је апарат славног немачког авијатичара Белке-а оборен од једног енглеског авијатичара. Белке је одмах умро.

Бомбардовање Ремса

Париз, 19. окт.

Од 12. октобра Немци су без икаквог војног циља отпочели опет бомбардовање Ремса. Првог дана само избачено је 150 граната, које су изазвале пожаре.

„Дојчланд“ и „Бремен“

Базел, 19. окт.

„Национал Цајтунг“ објављује, да се може као сигурно сматрати, да су „Дојчланд“ и „Бремен“, немачки сумарени, који су мали до смерчких обала, пропали.

Са румун. фронта

Ситуација се стално побољшава

Лондон, 19. окт.

Јављају из Букурешта и Петрограда, да се снажне борбе настављају на ерделском фронту.

У току последњих успеха против војске Фалкенхајнове руско-румунске трупе задобиле су 3000 аустро-немачких заробљеника од којих 900 у долини Узула, а 900 у долини Јула.

Непријатељски губици су огромни. На терену је остало само овде 1000 лешева аустро-немачких, 2 батерије брдских хаубица, 11 митраљеца и много ратног материјала пало је у руке нашим Савезницима.

У долини Олта румунске трупе напредовале су 7 миља.

У својим коминиксима признају Немци, да у Добруци нема промене у ситуацији и да су Руси отворили жестоку арт. ватру на целом фронту Стохода у Волинји. Више деветна из немачког извора говоре о страшној руској офанзиви на целом огромном фронту од валива Рие до румунске границе.

Париз, 18. окт.

Марсел Итен, познати француски војни критичар пише у »Ехо де Пари«: »Ја сам увек тврдио, да ситуација армија под командом Фалкенхајна, фон Сарца и Макензена наплази на огромне тешкоће и да их сваки дан који пролази приближава коначној катастрофи.

»Руси шаљу свакодневно појачања у Румунију, док је војска

краља Фердинанда још нетакнута и јака.

»У Добруци повлачење је изведено у добром реду и румунске трупе утврдиле су се на одлично организованим положајима.

»Међутим Румуни врше противнападе стално са успехом на Бугаро-Немце. Осим тога њихови шефови шуабова одлични су војни тактичари.

»Није немогуће да су аустро-немачке трупе са огромним напорима постигле неке успехе. При свем том, ситуација је успостављена и побољшана у току последњих десет дана. Руси ће ускоро бити у стању да скрше непријатељски напор.

Сумаренски рат

Торпедовање нових грчких лађа

Атина, 19. окт.

Грчка лађа „Масалија“ торпедована је у Средиземном Мору од немачког сумарена. Једна норвешка лађа спасла је људство и одвела у Гибралтар.

Осим ове потопљена је још једна грчка лађа у Средиземном Мору.

Грчка лађа »Кики«, која је јуче око 4 часа по подне отпловила из Пиреја за Кипар торпедована је такође изван Флелеса од немачког сумарена. Лађа је потонула. Четири матроза су се удавила. Остале је спасао један француски торпиљер и пренео у Пиреј.

Атинско становништво је запањено овим злочинима немачким. Узбуђење је веома велико.

Атина, 19. окт.

Генерал Хоракис учинио је сензациона открића поводом торпедовања »Ангелике«. Он тврди да се један немачки сумарен одавно бави између Флелеса и Пороса. Снабдеван је од више пирејских трговаца, које ће он ускоро доставити. Генерал вели, да му је један познати трговац у суботу рекао, да треба предузети мере, како би се спречила катастрофа. Он је одмах известио енглеску полицију, али је већ било доцкан.

Лондон, 19. окт.

»Тајмс«, »Дејли Њус«, и »Морнинг Пост« говорећи о торпедовању »Ангелике« тврде, да се шпијунажа још води у Атини и да се сумарени снабдевају са грчких обала.

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Са нашег фронта

Солун, 19. окт.

У току јучерашњег дана отпочела је борба на фронту дуж Струме. У подне село Баракли-Цума било је у рукама енглеских трупа, које су заробиле више од 300 непријатељских војника. На осталом фронту ситуација је непромењена.

Француски коминике

Париз, 19. окт.

На целокупном фронту јучерашњи је дан прошао мање више на миру. Доста јака артиљеријска борба у области Саји—Сајисела и у шуми Сент Пиер—Васт.

Румунски коминике

Букурешт, 19. окт.

На северном и северозападном фронту код Тулгеса и Бикаса ситуација је непромењена. Код Браточа један је мали одред изненадио непријатеља на брду Роске. Непријатељ је био потиснут и претрпео је велике губитке. Нашли смо 2 мртва официра и 70 војника. Заузели смо брдо Роска. Заробили смо војнике и запленили један митраљез и један рефлатор.

Код Пределуса успорено бом-

бардовање. У долини Прахова и у области Дрвгославеле одбили смо више непријатељских напада. Источно од Олте борба се наставља.

У долини Јула наше трупе потискују стално непријатеља.

Код Оршаве успорено бомбардовање.

На јужном фронту ситуација непромењена.

Италијански коминике

Рим, 19. окт.

Непријатељска је артиљерија бомбардовала доста живо наше положаје у долини Сугаве, на извору реке Ванои, и на фронту Јулијанских Алпи. Наша је артиљерија одговарала. Један непријатељски аероплан пао је у наше линије. Један је авијатичар убијен а други заробљен.

Румунски успех

Атина, 19. окт.

Грчка агенција јавља да су румунске трупе предузеле сретне против нападе на више тачака фронта. Немци су били приморани да се повлаче. Оне су заробиле од премаке 2000 војника, заплениле 12 толова и 11 митраљеца.

донела, речит су доказ стања у Аустро-Угарској. Донесимо их овде у целни, да се, по ономе што је сада слободно, види колико се много крије у плашту онога што се забрањује.

I. Ораховић и Биргер.

— Шта велите о Румунији? — упита Ораховић.

Биргерово се лице наизгледило, постао је мрк као градске светилке у ноћи.

— Хм, да! — одговори, тешко уздају, и стаде се плашљиво обаврати на све стране, а онда шапћућим гласом настави:

— То је почетак свршетка!

— Мислите? — упадне први.

— Свакако да је желим што скорији свршетак. Али ове издајце не смеју изаћи некажњени. Они који су тако бесрамно прекршили уговор, морају осетити

казну. Склапати уговоре, а иза леђа се спремати за рат, то је доповлук крајње врсте.

Слушао сам и слушао, а све ми се чинило да сам то негде чуо, кад се наједном сетим, да сам то све читао пре неколико дана у »Пестер Лојду.« Господ Ораховић је очито читао друге новине, јер је пажљиво слушао сваку реч и некако се горко смејао, а онда је стао у уво шапћати Биргеру:

— Али дуже издржати не можемо. Непријатељ овде, непријатељ онде! Свакако много непријатеља чини ствар замршеном...

II. Он и она.

Она: Но шта ново, како иде?

Он: У канцеларији?

Она: Али не! »Горе.«

Он: Где горе?

Она: На северу.

Он: Та ваљда знате, да су заробили три стотине хиљада...

Он: Читате ти швајцарске листове?

Она: Дакако. Наши и онако не пишу. Они мисле да ми тако нешто нећемо дознати.

Он: Цензура! Цензура! Али нешто ипак не знате што ја знам.

Она: А то је?

Он: Да су пропутовали у Бугарску.

Она: А ко?

Он: Јапанци. Дакако да има Руса, али Јапанци су у претежном броју.

Она: Па то је било и очекивати...!

Ове две стварчице говоре више од многих других уверавања. Мора да је у Аустро-Угарској стотину пута горе, кад је њена строга цензура пустила ово, што доказује, да је у држави рђаво.

ФЕЉТОН

Карактеристике

— Аустро-Угарска без наде. —

Стање у Аустро-Угарској није добро. То ми знамо, то зна и остали свет, али то осећају само они који се још и сада налазе под њеном управом. Они то осећају, али не смеју о томе и да говоре. У почетку се на све то толико цавило, да су хапшени и кажњавани чак и они, за које се могло претпоставити да ће о томе — мислити. Онда ствар није изгледала рђаво, а привидни и привремени успеси давали су изгледа на победу.

Доцниј је све кренуло суно врат. Унутрашње стање свакога дана бивало је теже и несносније, а на фронтовима је постајало све

опасније. Све се изменило, и то толико, да је у последње време изгледало невинно и природно оно што се у почетку строго кажњавало. Пре се није смело ни помислити, да аустро-угарска војска може претрпети пораз, а сада је то сасвим обично, јер постоји и горе — а то горе, можда и најгоре не сме да се спомене — па је оно прво, што у себи крије једну повољнију обману, да се у великој ситуацији и привидно смањи опасност, слободно и не подлежи контроли цензурске строгости.

Два дијалога, што је »Хрватска« у броју од 23. септембра

БОРБЕ НА ЗАП. ФРОНТУ

Нови успеси на Вердену и Соми

Лондон, 19. септембра.

Рђаво време ометало је донекле операције на зап. фронту.

При свем том, Савезници су напредовали после успешних напада. Французи су постигли извесне успехе код Саји-Сајизела а Енглези у близини Транслоја. У овом пределу заузет је важан систем немачких ровова и добијен велики број заробљеника.

После сјајног јуриша заузели су Французи један јако утврђен немачки положај северно од Вердена у околини Дуомона. Задобивено је више заробљеника, ратног материјала и врло много муниције.

Париз, 19. октобра.

На више сектора Соме Енглези су остварили локална напре-

довања. Северно од Соме Французи настављају своје напредовање. После бесних напада у току једне ноћи и целог једног дана на француске ровове Мезонета успели су Немци да се задрже само на реци.

Лондон, 19. октобра.

Дописник «Морнинг Поста» на француском фронту пише, да је прошло време ма и најмање тебне за Верден. Француске трупе повратиле су цео појас утврђења која бране Верден и овај је сад опет неосвојиви, незаузимаљиви Верден. У почетку је Верден био варош утврђена страшним положајима, сад свака кућа, сваки заклон представља моћну тврђаву, снабдевену топовима и митраљезима.

1916—1917. годину. По том „закову“ редовни приходи су предвиђени на 118,191,602, а ванредни на 405 000 круна; редовни расходи пењу се на 113 059,283, а ванредни на 5,514 229 круна.

Јадна Босна, одведе ће платити овај динак својим грвотима! Да га не траже одмах, могао би се рачунати и са ком бивадијом, да ће скоро бити истерани из ових наших земаља!

Објава.

Да се пријаве оvd. Ген. Консулату на дан 20. окт. мес. ова лица која су се пријављивала за рад у веоком артиљеријском парку, ради упуца у вети.

Из канцеларије Крањ. Генер. Консулата у Солуну.

Последње вести

Са нашег фронта

— Српски званичан извештај —
Солун, 19. октобра.

18. октобра одбили смо један непријатељски напад у пределу села Будимирца. На левој обали Црне Реке артиљеријска акција; напредовали смо нешто мало и отели непријатељске ровове. Заробили смо више Бугара и Немаца. Село Груилово је у рукама Француза од пре неколико дана.

Руски коминанке

Петроград, 19. окт.

На западном фронту у правцу Луцка у области Пусонице, и Отцева наши одреди пошто су уништили жиче заузели су непријатељске ровове. Непријатељ је вршио против напада да их поврати али није могао успети. Јужно од Бросејани одбили смо све нападе. Имали смо заробљеника.

На кавкаском фронту у правцу Хамадена после једне борбе наше су трупе зазеле село Курван.

У Трансилванији одбијени су напади. У области Кингелунга воде се јаке борбе. У долини Јула Румуни настављају своје напредовање. Заробљено је 300 војника, запленао 4 митраљеза.

Важна отирића

Атина, 19. окт.

«Патрис» наставља објављивање докумената о пријави форова

Бугаро-Немцима. На рапорт б. дивизије под бр. 1578 и 1993, да Бугари пљачкају све, гоне грчке жандарме, да је грчка застава поцепана, да је слика краљева вређана, командант Хадопулос шаље из Кавале овој дивизији сесреској следећу поверљиву депешу под бр. 2995 од 7. авг: «Влада забрањује формално сваки отпор Бугарима. Ја забрањујем потпуно сваку сарадњу са Французима. Ако борбе прете да се развију у правцу вароши, евакуишите је и идите у Елефтерос». Последња наредба Хадопулосова гласила је: «Чим примите ову наредбу, повуците своје предстраже и оставите Бугарима форове Кавале... Бугари су слободни да се утврђују у зони заузетој од њих.»

Аустрија и Мађарска

Царих, 19. октобра.

Аустријска штампа сторчено тражи од владе, да предузме мере, како би Мађарска лиферована жито, на које је по уговору обавезна. Бечки листови пишу: «Или ће нам она дати хлеб, или ћемо бити осуђени на глад. Ако Мађарска не држи реч, на нама је да је на то принудимо. (Радио).

Саветовање у Берлину

Париз, 19. окт.

Из Цириха телеграфишу, да су Хинденбург и канцелар поднели Кајзеру врло значајан рапорт. Предстоје важне одлуке. Председник баварске владе позват је хитно у Берлин.

Хинденбург у Берлину

Амстердам, 19. окт.

Јављају из Берлина холандским листовима да је кајзер прошле суботе примио у палати «Белвил» у Берлину генерала Хинденбурга, који је долазео са источног фронта. Од почетка европског непријатељства главнокомандујући аустро-немачких трупа први пут долази у престоницу. У извесним круговима рачуна се коментарише његов састај са кајзером. Тврди се да ће се важне одлуке донети.

Нарочито се у званичним берлинским круговима верује да ће донети одлуке о појачавању сумаренског рата у свима морима. За време саветовања са Хинденбургом, кајзер је добио вест да је славни авијатичар Белке погинуо. Ова је вест јако дирнула кајзера.

Пре неког времена авијатичар Белке тражио је да га упуте на

источни фронт, због неспоразума који је избио између њега и принца Рупрехта, главнокомандујућег немачких трупа које оперишу на Соми. Али је кајзер одбио да испуни жељу авијатичара Белке.

Изјаве Хинденбурга и Лисингена

Царих, 19. октобра.

«Наје Фраје Пресе» објавила је интервју свог дописника са Хинденбургом и Лисингеном.

Хинденбург је рекао: «Ја не знам, да ли ће 1917. година довести рат до краја, али знам да ћемо се борити до одлуке.

Генерал Лисинген је изјавио: «Ми не мислимо на мир. То се разуме из наших мера. Да, ја разумем потпуно жељу аустријског народа за мир, пошто је он поднео врло тешке жртве. Али су потребне и нове жртве, да не би раније биле узалудне. (Радио).

ПОШТА

Саопштења

— Герасим Лазаревић свешт. из Крушевца да се јави Владаним Комесарима.

— Моли се г-ђа Адела капет. Лазара Јовиновића, да своју адресу достави одмах уредништву ради извесног саопштења.

— Да изводе предстати оvd. Ген. Консулату ради извесног саопштења г. Михајло М. Матејевски рез. капет. I. кл. а г. Вуканшић Ф. Васковић вој. аудитор, адвокат из Скопља, да се јави П. Јовановићу ради хитног саопштења. Г. г. Стева Гргић по бр. 3040 и Влада Шапчевић по бр. 3030.

— Позивају се да представу финансијском делегату у Солуну (Колумбо ул. 33) ради пријема новца, и то:

Г. г. Драг. Вељковић, резерв. поручник; Живојин Павловић, позорник општ. београд. пиларник; Драгутин Миловић контролор општ. београд. обвезн. Зег поз.; Душан Живковић, облајник општ. београд. обвезник; Живојин Костаћ надзорник пруге, обвез. жел. чете; Александар Гавларица, који се налази у гл. ерској болници; и Бранислав Дикаћ, поштар.

Г. Никола Самарцић умољава се, да се јави Владаним Комесару г. Трифуновићу.

За Србију

— Михајло С. Јовановић из Пожаревца, извештава своју жену Јелену да је здрав и да је Љубиша у Француској такође здрав. Новца ће слати редовно.

Забринутост у Немачкој

— Утисци једног неутралца. —

Један неутралац, који је провео шест месеца у Немачкој објавио је своје утиске. Он веома црним бојама слика прилике у Немачкој, а нарочито расположење немачког народа. Један нарочито пусос посвећен је опозиционом покрету, који узима све веће размере.

По њему, опозиција у Немачкој нема основа у негодовању против рата или против пангерманизма. Сви су они били и остали приврженици експанзије Немачке на рачун других држава. Само они држе, да је момент рату рђаво изабран и да је немачка дипломатија пожељна врло велика неуспех у својим конвенцијама и савезима.

Занимљив је суд овог неутралца о борби, коју води Максимилијан Харден. «Овај Јеврејин, пише он, чије је право име Витковски, бивши глумац, случајно поставио новинар, рођак Бизмарков, који већ 25 година претендује да у «Цукуфту» представља мисао Бизмаркову и праву традицију пангерманизма, који мрзи Кајзера и који је «истресао» Ајленбурга и «камарицу» у једном одвратном скандалу, што по њему нису били довољно непријатељи Француске, он се није никад показао велики присталица садашњег рата. Држао је и он, да је момент рђаво изабран. Он је био сталан противник балканске политике Аустрије и презирао Младотурке. Данашњи рат није био «његов рат».

«Првих дана он је славио нову форму шовинизма, али је ускоро

осетио потребу за опозицијом. Почео је с нападима на политику Биловољеву, а за тим наставио борбу против канцелара и Аустрије. Од првог дана истицао је важност солунске експедиције.

Харден проводи живот у својој малој вили Гриневалда, недалеко од Берлина.

Због оштрих напада немачка цензура забранила је валажење «Цукуфта». Забрана је недавно скинута, али како изгледа под условом да Харден ништа не пише. Извишла су већ два броја «Цукуфта», у којима нема ни једне његове речи.

Паше, велики парламентарца; Витинг, велики финансијер брат Харденов; Харден, велики полемичар, везани робинским спонама представљају разне форме немира и неспокојства немачке буржоазиие, која је тако дуго прене-

ведала политику завојевања а сад се трза и роиће пред фаталним последицама свога сна.

У ову групу долази и принц Лихновски, до пре рата амбасадор у Лондону, једини немачки дипломата, који је покушао одржати мир и који је изјавио да је сер Едвард Греј «најпоштенији човек на свету». Он живи сад повучено под строгим полицијским надзором. Опитују га, да је интелектуални отац револуционарних социјал демократа.

Имена угледних буржоа, фабриканата и финансијера, разочараних у рату и опозиционара врло су многобројна и помињу се јавно у берлинским салонима. Анархистичка предузећа као што је на пример часопис «Акцион» у данима кризе увек налазе новчану потпору код великих банкара, као Фон Швабаха или Ро-

берта Менделсона.

Говори се јавно да и сам Баллин, шеф Хамбург Америке и интиман пријатељ Кајзеров не крије своје разочарење.

— Подвиг сумарена «Дојчланд», рекао је он једном јавно, леп је за задовољство публике, али зар збиља и Кајзер придаје неку важност таквим «ситницама?»

Сви ови елементи доказују велики немар и страх, који све већма расте у Немачкој. У њима не треба тражити класе револуције. Али је доста констатовати факат, да је Немачка веома, веома забринута».

У будуће ће се сви огласи примати у уредништву.

Љубица и Светозар Коњевић моле све своје познанике и пријатеље из Ужеча, да им мако од њих јави о њиховој ћерки Зори Николе Огњановића, мајора и унучету Миланчету, јесу ли живи и здрави? Ми смо са Николом добро.

— Михаило С. Јовановић професор из Пожаревца, јавештава своју жену, Јелену, да је здрав, да је Љубица у Француској, који је такође здрав. Новац ће слати редовно.

— Пешад. капетан П. кл. Живота Буричић, јавља својој жени Лени, Балган. бр. 8, Крагујевац, да је здрав и послао јој 200 круна преко Срп. Трг. Друштва, да му о пријему одмах одговори преко Београд. Новина или Црвеног Крста у Женеви, како би јој и у будуће слао новца. Живојин, Христифор са Драгољубом, Бане, Ђорђе Сушићанин и Миле Ерић здраво су, нек се обрати Ђорђевој и Ерићевој кући да је помогну, а за Милета и Ђорђа он го чини. Одговор на пошту бр. 52.

Велико Стовариште
Г. Ј. Карвонидеса
улица Смерос 5.
КОЊАКА, ВИНА и других
артикала.
Најсолиднија услуга. Цене су
врло умерене. 5-5

АТИНСКА БАНКА
има част известити публику, о
фицаре и војнике, као и српске
избеглице да је отворила једну
филијалу
у две улице која чини угао са
„Грчком Народном Банком“, а
према улици Венизелос.
По споразуму са Министар-
ством Финансија Краљ. Србије,
ова филијала узела је на себе
поштом новца њиховим поро-
дцима у Француској, Алжиру,
Тунису, Русији, Корзици у свим
ма француским колонијама, у
Швајцарској, свима Савезничким
и неутралним земљама, као и у
главним варошима Србије.
Филијала је узела на себе и
следеће банкарске операције:
Куповину и продају стране
монете, емисију кредитних пи-
сави; налоге за исплате у свима
варошима Грчке, Европе и пре-
морских земаља; берзанске на-
логе и исплате купона итд.
Сем тога, по налогу „Српског
Црвеног Крста“ примила је на
себе депоновање новчаних при-
лога који су му намењени.

Д-Р АЛЕКСАНДРИДЕС
специјалиста за унутарње
болести. — Управник болни-
це за заразне болести

Исткожно убрзавање Нео-
салварвана као и новог фран-
цуског препарата „Galyl“ про-
тиву сифилиса.

Врима свалог дана од 11—12
пре и од 5—6 по подне у фран-
цуској апотеци ул. Франк бр. 35
— у згради француске болнице
— а од 2—4 по подне у своме
стану улица престола, наслед-
ница Ворђа бр. 35 — упоредно
ул. са булеваром краља Констан-
тина. 9—12

Д-Р АЛБЕРТ ГАТЕЊО
ЗУБНИ ХИРУРГ
Дипломираног од Медицинског
Факултета и Школе за зубно
лекарство у Паризу.
Савршено лечи уста и врши
све модерне зубне радове за
3—4 дана.
18-го годишње покуство
24 ул. Венизелос, 147 ул. Ег-
ипатја. 23—

Апотека и дрогерија

**ЦЕНТРАЛ
ИСАК ХУЛИ**

Ул. Венизелос број 84.
Велики депо апотекарских ар-
тикала.

Све врсте фотографских ар-
тикала.

Одлично развијање плоча за
24 часа.

Мрачна комора на распо-
лоњу аматера.

**Нова Књижара
МЕШУЛАМ и МАТАРАСО**

43 улица Велики Александар 43 — Солун.

Велико стовариште свију канцеларијских потреба. Про-
даја антро и детаљ.

Препоручује се свима надлештвима и канцеларијама.

Цене најумереније. 5—15—2

Најбоље и најкусније су

Улица Франк 31 5—30—2 Солун.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИЦА

Специјалитети:

Нестос	Квни	Дан.	1.—
„	Глубек	„	0-80
„	Јага	„	0-65
„	Афрос	„	0-50

52—

Посетите и купујте у Солуну све намирнице у најстари-
јој и најпрестижнијој радњи

Колонијално-деликатесне робе

В. МУСИО

ОСНОВАНА 1860. ГОД.

Улица Булгароктон бр. 6 у близини Централне Поште.

ОГРОМНО СТОВАРИШТЕ:

Свих врсти конзерви, Сардина, риба итд. Конзервованог млека.

Велики избор свих врста француских вина, ликера, ко-
њака, шампања итд.

Из првих фабрика: бонбона, посласлица, чоколада, бис-
квита, разна теста итд.

Најфинији сејтин, путер. Свеће „Аполо“ и „Фуршије“.

Сануни и парфимерије прво квалитета.

Разне минералне воде. Боја за обућу итд.

ЦЕНЕ УМЕРЕНЕ И УТВРЂЕНЕ

Сва је роба јевтинија но ма у којој другој радњи.

Продаје на велико и на ситно. 48—60

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ

најбоље цигарете

„ВЕНИЗЕЛОС“

од 0-50, 0-75 лепта и 1 драхме

Продају се свугде

Главна продаја у филијалу „Атлас“ киоск „Бела Кула“

ФАБРИКА УЛИЦА ФРАНК БР. 28—30

78—

Један од најудобнијих и најзанимљивијих варијете-а
у Солуну јесте

„ГЕТЕ“

који се налази на кеју, у близини „Беле Куле“

Програм је врло одабран са много занимљивих та-
чака. Сала је пространа и одлично осветљена.

Плоча су од најбољих француских и енглеских ма-
рака. Орнестар одличан.

После варијетеа набаре

зато сви у „ГЕТЕ“

СИНОВИ Г. А. БРЕРА И К^о ЛТД.

СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Пошмантерије, чарапа, бижутерије, мериса, чилана, пантљига
платана, мушета. Париских артикала, женске
конфекције, гвожђарије и т. д.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велико и на ситно по истој цени.

ВЕЛИКОЈ МЕЊАЧКО-БАНКАРСКОЈ РАДЊИ

ВАРУХА САЛТИЕДА и С. СКАПЕ

Преко пута Тиринга — СОЛУН — ул. Венизелос 8.

Поверавате ваше мењачке и банкарске послове, јер се
одликује својом солидном и култантом радњом.

Врши све банкарске послове увек тачно и по дневном
курсу. 42—

Српско Трговачко Друштво А. Д.

из Београда.

— СОЛУН —

Мисир Чарши бр. 3. (Спроду Централне Поште
у згради Хотел „Слободе“—„Liberté“)

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.
Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Србију,
Швајцарску и све Савезничке државе.

Са положаја може новац да нам се упућује поштомским
упутницама у свима монетама.

Уз сваку поштомку треба нам јавити тачну адресу коме
има новац да се упути.

Прима новац на штедњу и чување.

Обавештења бесплатно. 10—80 УПРАВА.

ГОСПОДО! Препоручујемо Вам да и даље пушете само
цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

САЛОНИКА

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

Најбоље и најкусније цигарете и дуван свих врста.

Награђена првом највећом наградом на изложби
у Филаделфији.

НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНЦИНИЦАМА

Нарочито „Миродато“ и ДУВАН ЗА ЛУЛЕ. 100—90

Са превеликим болом у души, саопштавам својим
рођацима, пријатељима и познаницима да сам магубно
свога доброга зета, сестра нежнога мужа, депа милога тату

† Александра - Ацу Додића

обвезника — бизар. трг. и екопома из Свелајнца

који је, жељан свога завичаја, своје породице, својих ма-
лешана, са пуштом у руди, са пуно вере и поуздања, св
силом енергијом, понова пошао у свети бој — да спаси
небрата и освети свој напаћени род.

Жеље мога незаборављенога Апе не остварише се
за живота његова — јер подлеже бољди срчане мане,
25-ог септембра т. г. на самом положају — на српском
земљишту — где је и сахрањен.

Солун, октобра 1916 г. Ожалошћени:

пурак Света Д. Милошевић факт.
брат од тетка Јаша Буричић сукоја